

Sprogstimulerende aktiviteter til børnehavebørn

Børn lærer sprog ved at høre sprog og særligt gennem samtaler med deres nærmeste voksne; far og mor.

I mange familier vil der i den kommende periode være rig mulighed for at lave sjove og hyggelige sprogstimulerende aktiviteter med børnene derhjemme.

Nedenfor finder I idéer til aktiviteter, som inviterer til gode snakke og understøtter særligt den sproglige udvikling hos børn.

God fornøjelse!

I kan læse sammen:

Når I læser sammen og taler om bogen, styrker I barnets læseevne samt bl.a. ordforråd, sprogforståelse og udtale.

De fleste børn elsker at lytte til fars og mors stemme, når de læser højt. Læs så længe, dit barn kan holde koncentrationen. Vælg bøger med emner som interesserer barnet, og som I kan få en god samtale om.

Undervejs kan I snakke sammen om bogens forside, titel og billeder: Hvad tror du, bogen handler om? Hvem tror du, drengen er? Hvad tror du, der sker nu? Osv. Inviter barnet ind i fortælling af bogen ved at tale om historien og billederne ud fra det, der interesserer barnet.

Tag dig tid til at svare på spørgsmål, der opstår undervejs, og forklar nye ords betydning. Snak med barnet om indholdet i bogen efter læsningen. Brug de nye ord, som bogen indeholder – jo flere gange barnet hører ordene, jo større sandsynlighed er der for, at de husker dem og selv begynder at bruge dem.

Man kan læse sammen på alle tider af døgnet, men mange børn elsker falde til ro med en godnathistorie inden sengetid eller at få læst højt, mens de spiser formiddagsmad/frokost.

I kan spille spil:

Når I spiller sammen med barnet, øver I mange forskellige ting, herunder koncentration, opmærksomhed, tur-tagning, talforståelse, forståelse af regler samt sprog. Og så er det samtidigt en hyggelig og underholdende aktivitet man kan være flere sammen om på tværs af alder. Vælg spil, der passer til barnets alder, interesse og niveau.

Spil som vendespil, billedlotteri, Vildkatten m.m., er oplagte muligheder for at få snakket en masse. Sæt ord på alt hvad I gør og tal om det, der er på billederne undervejs mens I spiller.

Når I spiller billedlotteri, kan I skiftes til at råbe op. I kan også lade være med at vise brikken og så beskrive det, der er på billedet (uden at sige ordet/visе brikken) i stedet. Det styrker barnets ordforråd og giver samtidigt spillet et ekstra lag (*“hvem har noget, der er rundt, gult og blåt og som kan hoppe?”*).

På facebook siden "Sproglege for sproglinger" kan I finde forskellige spil og aktiviteter samt forslag til, hvordan de kan spilles. Det hele ligger til gratis download:

<https://www.facebook.com/groups/60154863320/>

I kan tegne sammen:

Lad enten barnet tegne frit eller find sider på nettet med stregtegninger, I kan printe og farvelægge. Tal om de farver, barnet vælger, og hvad I farver/tegner. Tal om andre ting, som har samme farve, fx "kender vi et dyr/en frugt der er sort?". Dette vil styrke barnets farvekendskab og ordforråd.

I kan bage sammen:

At bage med børn er sjovt og spændende. Både børn og voksne lærer meget af at bage sammen. Gennem en sådan aktivitet bliver det også muligt at lære børn om føle-, smags- og lugtesans.

Snak sammen om ingredienserne; hvad hedder de, hvordan føles de (tørt/vådt), hvordan ser de ud (farver, grynet/fintmalet/flydende), hvordan smager de, hvor mange deciliter/spiseskefulde/ teskefulde skal der bruges, hvor mange stykker bolledej er der. Hvis I bager kage/småkager, kan I tale om former og pynte kagerne bagefter. Husk at med børn handler det mere om processen end resultatet.

I kan lege butik:

Her er der aktiviteter til flere dage afhængig af barnets alder og koncentration. En sådan leg udvikler børns leg, sprog (dialog, ordforråd), talforståelse og koncentration.

Lav mønter og pengesedler af pap/papir. I kan rengøre fødevareemballager eller sælge legetøj. Find et godt sted at indrette butikken. Beslut priser og lav prismærker til jeres varer. Så kan I skiftes til at stå i butikken og købe ind hos hinanden.

Brug faste vendinger som "Goddag, hvad skulle det være?", "Jeg vil gerne købe...".

Når du som voksen køber ind, kan det være en god øvelse at have glemt, hvad du skal købe, og så sige: "Åh, jeg har glemt, hvad jeg skulle købe, men jeg kan huske, at (beskriv varen)". fx "det er noget mad. Det er gult og krumt. Aber spiser det. Og det rimer på altan". Lad barnet byde ind undervejs.

I kan lege Kims-leg:

Kim-leg er en opmærksomheds- og hukommelsesleg. Denne aktivitet skærper børns visuelle opmærksomhed og kan hjælpe dem til at øge opmærksomheden på, hvad de ser og oplever. Her kan man arbejde med koncentration og øve sig i at vente på tur.

Find 5-10 stykker legetøj/genstande fra hjemmet. Læg dem på bordet/gulvet og snak sammen om hvert enkelt stykke legetøj; hvad er det, hvordan ser det ud (farver/former/mønstre), hvad bruger man det til?

Læg et viskestykke over tingene og bed barnet om at lukke øjnene, imens den voksne fjerner en ting. Bed barnet åbne øjnene og fjern viskestykket. Barnet skal nu gætte, hvad der mangler.

I kan også bytte roller, så barnet fjerner en ting, og den voksne gætter.

I kan synge sammen

Fagtesange og sanglege og er en sjov måde at koble stemme, krop og bevægelse på. Fagtesange inviterer også til at snakke om rim og lave sjov med sproget.

Når I synger en sang, kan I efterfølgende lave tegninger, der passer til sangene og dagen efter, kan I bruge tegningerne som forslag til hvilke sange, I skal synge sammen.

Sanglege som fx "I en skov en hytte lå" kan synges med fagter og kan efterfølgende spilles som et lille skuespil, hvor I snakker om det, der sker i sangen undervejs.

Hvis I ikke kender så mange sange eller bare har brug for inspiration, kan I benytte jer af nogle af de mange gode apps, der er lavet til formålet. Der findes mange forskellige, men vi kommer med et par forslag herunder til nogen vi selv kender og bruger.

Apps med sanglege/fagtesange til børn:

- Fagtesangbogen
 - o Videoer hvor sangene synges og fagterne vises til.
- Fagtesangbogen 2
 - o Videoer hvor sangene synges og fagterne vises til.
- Sangbog
 - o Gyldendals store sangbog for de små. Fungerer som en sangbog, hvor man kan se teksten og samtidigt høre sangen, så man kan synge med.

I kan spille små skuespil:

I kan læse et eventyr eller en historie, fx "De tre bukke Bruse" og tale om handlingen undervejs. Efterfølgende kan I spille eventyret som skuespil, hvor I har forskellige roller og små replikker. Hjælp eventuelt barnet ved at sige replikken først, så barnet ikke behøver at kunne huske replikken, men blot gentage den.

Dette styrker børnenes fortælleevne, ordforråd og sprogforståelse.

I kan gå en tur i skoven:

Gå en tur i skoven og tal sammen om det I møder og hører på jeres vej. Det kan være sjovere at gå tur, hvis der er et formål. Gå fx på jagt efter tre forskellige træer (fx eg, gran, birk), blomster eller fugle. I kan også gå på jagt efter forårstegn (blomster, knopper på træerne, fuglesang mm.). Når I kommer hjem, kan I tegne de ting, I fandt eller tørre blomsterne og skrive deres navne.

I kan lave gækkebreve:

Klip gækkebreve, og find på rimevers. Tal om ordene, der rimer, og om at de lyder ens i slutningen. Send gækkebrevene til bedsteforældre, I ikke kan besøge alligevel, og glæd jer sammen til alle de påskeæg, I får, når karantænen er ovre.

I kan lege skole

Leg til de kommende skolestartere. I "skolen" kan barnet lave forskellige aktiviteter, som barnet forbinder med at gå i skole. I kan lave et skoleskema sammen – og lave opgaver, hvor man skal efterskrive bogstaver eller tal eller øve sig i at skrive små ord (far/mor) eller sit eget navn. På gratissskole.dk kan I hente inspiration til opgaver.

Links til sider med flere aktiviteter og materialer:

Sproglege for sproglinger: <https://www.facebook.com/groups/60154863320/>

Kluddermors hjælpepakke: www.bubbleminds.dk/produkt/kluddermors-hjaelpepakke/

Leg og lektie: <https://www.legoglektie.dk/>

Gratis skole-materialer (kan bruges til de ældste børnehavebørn): www.gratissskole.dk

Idéer til at koble sprog og bevægelse: www.Lottesalling.dk